

POSTANOWIENIE

Dnia 15 lutego 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Kwaśniewski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Maria Szulc

SSN Roman Trzaskowski

w sprawie ze skargi uczestnika postępowania
o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym postanowieniem
Sądu Okręgowego w O.
z dnia 26 stycznia 2017 r., sygn. akt IX Ca (...)
w sprawie z wniosku D. D. i E. D.
przy uczestnictwie E. Spółki Akcyjnej z siedzibą w G.
o ustanowienie służebności przesyłu,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 15 lutego 2018 r.,
zażalenia uczestnika postępowania
na postanowienie Sądu Okręgowego w O.
z dnia 6 września 2017 r., sygn. akt IX Ca (...),

oddala zażalenie.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 6 września 2017 r. Sąd Okręgowy w O. odrzucił skargę „E.” S.A. o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym postanowieniem tegoż Sądu z dnia 26 stycznia 2017 r. w sprawie z wniosku D. D. i E. D. o ustanowienie służebności przesyłu. Przyczyną odrzucenia skargi o wznowienie postępowania było powołanie się w niej na okoliczność faktyczną

(przeznaczenie nieruchomości pod budowę drogi) istniejącą i znaną uczestniczkę w toku zakończonego postępowania.

Postanowienie to „E.” S.A. zaskarżyła w całości zażaleniem do Sądu Najwyższego, zarzucając naruszenie:

- art. 407 § 1 k.p.c. poprzez błędną wykładnię i nieprawidłowe przyjęcie daty rozpoczęcia biegu terminu trzymiesięcznego do złożenia skargi o wznowienie postępowania oraz pominięcie okoliczności, że uczestnik jest osobą prawną o rozbudowanej strukturze wewnętrznej, a termin trzymiesięczny rozpoczął bieg w dniu, w którym osoba reprezentująca spółkę powzięła wiadomość o przebudowie linii energetycznej i trwającym jednocześnie postępowaniu sądowym w przedmiocie ustanowienia służebności;
- art. 403 § 2 k.p.c. poprzez błędną wykładnię i przyjęcie, że strona mogła skorzystać w postępowaniu przed sądem pierwszej instancji z informacji wynikających z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego oraz z opinii biegłego, z których wynika, iż przedmiotowa nieruchomość przeznaczona jest pod drogę, podczas gdy nie wynika z nich, że ewentualna droga pozostawałaby w kolizji z linią energetyczną;
- art. 233 § 1 k.p.c. poprzez błędną, sprzeczną z zasadami logiki i doświadczenia życiowego ocenę zgromadzonego materiału dowodowego w sprawie i dokonanie dowolnej a nie swobodnej oceny materiału dowodowego oraz pominięcie faktu, że uczestnik jest osobą prawną i termin trzymiesięczny do wniesienia skargi o wznowienie postępowania rozpoczął bieg od dnia, w którym organ, a nie pracownik uczestnika, dowiedział się o podstawie wznowienia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Żaląca zarzuca dokonanie błędnej wykładni art. 407 § 1 k.p.c. poprzez niewłaściwe przyjęcie początkowej daty biegu ustawowego terminu do wniesienia skargi o wznowienie postępowania. Uwadze żalącej uszło jednak, że odrzucenie złożonej przez nią skargi nastąpiło na podstawie art. 410 § 1 k.p.c. z powodu braku podstawy wznowienia z 403 § 2 k.p.c., nie zaś skutek uchybienia terminowi z art.

407 § 1 k.p.c. Sąd Okręgowy w O. przyjął, że skarga została wniesiona w terminie, wobec czego pierwszy zarzut zażalenia jest bezzasadny.

W ocenie żalącej doszło również do naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. poprzez dowolną i sprzeczną z zasadami logiki ocenę materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie. Uzasadniając ten zarzut, Spółka nie sprecyzowała jednak, oceny których środków dowodowych on dotyczy, ani nie wskazała, na czym polegało - jej zdaniem - przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów. W konsekwencji Sąd Najwyższy nie ma możliwości ustosunkować się do tego zarzutu.

Natomiast z mocy art. 403 § 2 k.p.c. do podstaw wznowienia postępowania należy wykrycie takich okoliczności faktycznych lub środków dowodowych, które mogły mieć wpływ na wynik sprawy, a z których strona nie mogła skorzystać w poprzednim postępowaniu. Oznacza to, że zarówno w przypadku środków dowodowych, jak i okoliczności faktycznych muszą zostać spełnione łącznie trzy przesłanki: a) ich potencjalny wpływ na wynik sprawy; b) istnienie okoliczności lub środka dowodowego w czasie poprzedniego postępowania oraz c) obiektywna niemożność powołania się przez stronę na tę okoliczność lub środek dowodowy (zob. np. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 7 lipca 2017 r., V CZ 41/17 oraz z dnia 14 lipca 2017 r., II CZ 35/17 - niepubl.). Trzecia przesłanka spełniona jest w sytuacji, w której strona nie wiedziała o istnieniu przedstawianych w skardze o wznowienie okoliczności i jednocześnie nie mogła o nich wiedzieć przy uwzględnieniu staranności przeciętnego uczestnika postępowania należycie dbającego o swoje interesy (zob. np. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 28 czerwca 2017 r., IV CZ 34/17 oraz z dnia 27 czerwca 2017 r., II CZ 48/17 - niepubl.). W niniejszej sprawie skarżąca dysponowała dokumentem określającym warunki przebudowy sieci elektroenergetycznej jeszcze w toku prawomocnie zakończonego postępowania, miała też wiedzę o planach przebudowy drogi wojewódzkiej. Okoliczność skuteczności przepływu informacji wewnątrz osoby prawnej należy wyłącznie do sfery zarządzania nią i w żaden sposób nie powinna mieć wpływu na ocenę możliwości dysponowania informacjami w postępowaniach sądowych. Należyta staranność wymaga od profesjonalnego przedsiębiorcy takiego ukształtowania organizacji i funkcjonowania osoby prawnej, by informacje

posiadane przez jeden dział lub organ były dostępne innym, potrzebującym ich działom lub organom. Skarga o wznowienie postępowania nie służy zaś naprawianiu błędów popełnionych przez stronę podczas przygotowania oraz prowadzenia postępowania sądowego (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 27 czerwca 2017 r., II CZ 48/17, nie publ.).

W tym stanie rzeczy Sąd Najwyższy oddalił zażalenie na podstawie art. 398¹⁴ w zw. z art. 394¹ § 3 i art. 13 § 2 k.p.c.

jw

r.g.